

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... — 16 kor.
 Negyedévre... — 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... — 20 kor.
 Negyedévre... — 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... — 24 kor.
 Negyedévre... — 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre visszaadja
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, decz. 22.

Politikai szünet.

Régi hagyományos szokás szerint a kereszténység nagy ünnepe szünetet hoz a politikába is. A képviselőház ma, a főrendiház pedig tegnap tartotta utolsó ülését az ünnepek előtt s január 15-éig nem is jönnek össze — legfeljebb újévkor üdvözölni a kormány, a Ház és a szabadelvű párt elnökét.

A törvényhozás tehát szünetel, de nem szünetel a politika. A nagymartoni és csongrádi pótválasztás eredménye ugyancsak foglalkoztatja a politikai köröket.

A szabadelvű párt ugyancsak nagy örömmel van eltelve s lapjaik már nemcsak a néppárt kudarcát, hanem annak alkonyát látják benne.

Annyi kétségtelenül igaz, hogy a néppártnak nincs szerencséje a pótválasztásokkal, pedig első sikere is egy pótválasztáshoz (Lőcse) fűződik.

Régebben Nyitra, Stomfa, Várna, Csáktornya, — ujabban Alsó-Lendva, Tapolca és Nagy-Marton mind kudarcot hozott a néppártra.

Hogy a Bánffy-féle pótválasztásokon nem tudott boldogulni, az könnyen érthető dolog. De hogy e három utolsó kerületet nem tudta megtartani, abban bizony nagy része van a pártvezetőség hibáinak.

Alsó-Lendván az általános választáskor 800 többsége volt Marsovszkynak Mandellel szemben s a pótválasztáskor

ugyanannyi többsége Mandelnek. Persze hogy pótválasztáskor jobban forog a pénz, jobban ráteküsznek a kortések is a kerületre, de ennyi differenciát ez magában nem magyaráz meg.

Tapolczán nagy hiba volt, hogy a kerületben ismeretlen embert léptettek fel, kinek a kiejtése is elárulta felvidéki voltát. Nagy-Martonban még a választás előtt egy nappal sem tudták a néppárti választók, hogy ki lesz a jelöltjük: az emlegetett soproni ügyvéd-e vagy a plebános?

Ezek bizony nagy hibák s ha az általános választásoknál is előfordulnának az ilyenek, kiszámíthatatlanul sokat ártnának a néppártnak, melyről pedig ellenségei is elismerik, hogy a parlamentben nagy sikereket ért el, a kerületekben pedig nagyon megerősödött.

A liberális pártnak különben nem sok oka van örülni a csütörtöki két választásnak, mert hiszen a nagy-martoni képviselő, Dégen Gusztáv éppen az egyházpolitika miatt lépett ki annak idején a szabadelvű pártból, — a csongrádi kerületet pedig végleg elveszítette a kormánypárt, mely Gajári lemondása után még jelöltet sem tudott állítani e kerületben.

A honatyák karácsonyi vakációját — hogy e tárgyhoz visszatérjünk — nagyon megrontja az a körülmény, hogy ezeket a szép napokat a vett utasítás szerint fel kell használni előkészületül, a közelgő választásokra.

A félhivatalos *Magyar Nemzet* u. i. időszerűnek találta biztatni a képviselőket arra, hogy választóik között az érintkezést, a bizalmat fenntartsák. Azaz,

használják fel ezt a szünetet, hogy a megcsappant bizalmat ismét összedrótozzák. Igérjenek nagyokat, ha soha be nem is válthatják; fából való vashidakat, viciinális vasutat, különböző palotákat, a melyeket mind az ő szép szemeikért fog annak idején a kegyelmes miniszter megadni, csak a választók legyenek jók, hívek és engedelmesek. Jön ilyenkor aztán a parolázás ideje is, a kikre azelőtt rá sem hederítettek, a kiknek éppen hogy csak a köszönését fogadták el, azoknak most a becses egészsége után tudakozódnak, a család állapotáról. Van aztán egyéb is, ilyenkor készül az ugynevezett »szelid nyomás«, ilyenkor kezdik készíteni azt a kelepccét, a melylyel a választás idején a voksoló polgártársakat regulára, móresre lehet tanítani. Ott kell megkeresni a polgártársat, a hol legjobban fáj neki, majd alább hagy aztán a hajlíthatatlansággal.

Ilyen körülmények között bizony nem igen tudják kipihenni magukat a tenger sok munkában kifáradt honatyák, hja! de a fő a drága mandátumnak minden áron való biztosítása.

A parlamenti szünet idejére esik — mint már említettük — a politikai újév is. Máskor ettől sokat vártak a képviselők, most nem várunk tőle semmi sz. nzáció. Nem is igen lesz addig igazi politikai szenzáció, míg csak be nem köszönt a választási vakáció, mely sokaknak teljes pihenést fog biztosítani.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Egy könyv emlékiratai.

Irta: Krüger Aladár.

Sajátságos véletlen!

Érzem, hogy végóráim közeledik, mert nagyon különös gondolataim támadnak, a bizarr vágyakon, melyek megrohannak, magam is kacagni szeretnék s mégis — sohasem éreztem magamban annyi erőt alkotásra, mint most.

Azt mondják, az emberek is akkor érzik magukat legerősebbnek, mikor leggyengébbek, akkor remélnek legtöbbit a földtől, mikor már csak egyet remélhetnek tőle: egy hat láb hosszú és két láb széles hideg, mély ágyat puha füvek alatt.

Én csak egyszerű fűzött könyv vagyok, de azért okosabbnak tartom magamat sok díszkötésű Zola-regénynél: mert azok nem érzik a díszkötéstől a mulandóság, a feledés közelgő éjszakáját, míg az én egyszerű sárga borítékomon át nagyon jól meg lehet érezni a hideget, a nedvességet, a közelgő pusztulást...

S éppen azért az a sajátságos vágy lept meg, hogy ne pusztuljak el nyomtalanul. Van bennem egy darab fehér papír, egy kopott irón (szegény kis gazdám felejtette még bennem), azzal fogom megírni az emlékirataimat. Egy könyv emlékiratait...

Ugy-e különös gondolat? csak haldoklótól telhetik ki ilyesmi.

Brr! Csak olyan hideg, olyan nedves ne volna ideleinn!

*

Születtem valami pompás nagy nyomdában. A nevére nem emlékszem, az emberek sem igen szoktak születésnapjukra egész határozottsággal visszaemlékezni. Annyit tudok, hogy születésem után mindjárt megkereszteltek Gazdasági és ipari hitelszövetkezeti törvénynek, rám adtak egy sárga borítékot, ruhám alsó szegélyére ráírták, hogy ára 40 krajczár, aztán bepólyáztak egy nagy ládába vagy ötvened magammal s belöktek egy nagy kerekess házba.

Később megtudtam, hogy a kis embereket is bepólyázzák s bölcsőbe teszik. Nos hát az én bölcsőm ezeknél sokkal tágasabb volt s

a mi fő, nem kellett hozzá dajka, egy füstölő, fűszkölő, nagykeres lóféle állat huzta vas-sineken.

Soha kellemesebb utazást, mint ebben a tágas bölcsőben! A füstölő vasparipa bűgött, a kerekék kacagtak hozzá, hogy öröm volt rá szundikálni, míg egy-egy éles fűty fel nem riasztott a szenderegésből. Aztán megint jött a vasparipa bűgása, a kergetőző kerekék nevetése, a bölcső rengése...

Ez volt életem legboldogabb ideje. A boldog gyermekkor, a gondtalan ringatózás órái.

*

Sok mindent megfejtettem már az élet titkai közül, de arra nem tudtam rájönni, miért vesz a jogász könyvet? Hitelbe vásárol (mert pénze nincs), fel sem vágja lapjainkat (mert inkább a kártyáról, vagy a szép szemekből olvasgat), miért nem hagy akkor bennünket békében?

A könyvkereskedés poros polczán állottam ötvenedmagammal, mikor egy czilinderes, kifogástalan nyakravalós ur valamelyik este hozzánk jött s azt mondta a gazdánknak:

Fábry Testvérek

carisbadi czipő-, kalap- és divat-áruháza
 Nagyvárad, Fő-utca (Rimanóczy ház).

Ruhának való barchetek és flanelek, belés árúk, posztó és hárász kendők, kötött és szövött-árúk, férfi-, női- és gyermek alsó ingek, nadrágok; belölt bőr- és kötött keztyűk, Jäger- és gyapju harisnyák, plüsch és gyapju takarók és pokróczokat legnagyobb választékban és

meglehető olcsó árban ajánl

Telefon sz. 76.

Telefon sz. 76.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 22.

Ha már a rendes ülések is olyan gyéren látogatottak voltak az utóbbi időben, elképzelhető, hogy milyen gyöngén volt látogatva a mai formális ülés, a melylyel megzavarták a hónapok karácsonyi vakációját.

Azaz, hogy hát hiszen ők maguk nem igen hagyták megzavarni és egyszerűen nem jöttek el, a mi annál érthetőbb, mert a legnagyobb részük már nincsen Budapesten, hanem elutazott, ki a családjához, ki pedig a választói körébe, hogy gondosan ápolja a talajt a tavaszra vagy a nyár elejére várható új választásokra.

A terem tehát üres volt, de csodálatosképen a karzatok szépen megteltek publikummal, a minek a magyarázata nyilván abban rejlik, hogy az ünnepekre fővárosunkba érkezett idegenek fölhasználták az alkalmat és megnézték az országházát.

A negyvenolcás képviselők elég nagy számmal voltak. Mint legelső jelent meg a házban ma is, mint mindig, az öreg Madarász József.

A folyosón a negyvenolcás képviselők főleg a csongrádi választásról beszélgettek.

Az ülés 11 órára volt hirdetve, de 11 óra alaposan elmúlt, mire az elnök, *Tallian* Béla megjelent a teremben, melyben a borus idő miatt valóságos esteli sötétség uralkodott.

Összesen az elnökséggel és a miniszterekkel együtt harminczegyen voltak jelen, mikor az ülés megkezdődött.

Bejelentette az elnök mindenekelőtt *Perczel* Béni halálát. Melegen emlékezett meg az elhunytáról és a ház elhatározta, hogy fájdalomának jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Közli azután a főrendiház által letárgyalt javaslatokra és jelentésekre vonatkozó nuncziumot.

Ezt tudomásul vették és szemben a multkori határozattal, a görög keletiek ünnepére való tekintettel elhatározták, hogy a legközelebbi ülést csak január 15-én tartják meg.

Azután kihirdették a mai ülés jegyzőkönyvét, a mivel az ülés véget is ért.

Az ülés után a szentesítés alá bocsátandó törvényjavaslatok felülvizsgálatára hivatott bizottság ülést tartott.

✦ Kékuss Vidor.

Ismét gyásza van a premontrei rendnek.

Még alig hogy bevonták a gyászlobogót, mely *Cséplő* Péter halálát hirdette, már újra gyászba borult a várad premontrei társház. A történettudós nem lesz egyedül: megy utána öreg bajtársa, a latin és görög klasszikusok ősz bűvára: *Kékuss* Vidor.

Az a régi erős gárda, mely a nagyvárad főgimnáziumban mai társadalmunk férfait fölnevelte, egyik legkiválóbb tagját vesztette el *Kékuss* Vidóban. Mint pap, mint tanár, mint ember egyaránt megnyerte polgártársai szeretetét és bizalmát s életével biztosította magának, hogy halála után sem fogják elfeledni.

A ravatala fölött megnyilatkozó őszinte részvét nagysága egyuttal tanúsága az ő lelki nemességének, felejthetlen szeretetreméltóságának.

Életrajza.

Kékuss Vidor született Diósgyőrött, Borsod megyében, 1844. február 25-én. Iskolái végzetével a prem. rendbe öltözött 1863. okt. 4-én, ünnepélyes fogadalmat 1868. ápr. 12-én tett s még ugyanazon évben szept. 16-án áldozópappá is szenteltetett. Mint tanár 1868-tól kezdve Nagyváradon működött, csupán 1879—80. volt a rend jószágkormányzója Jászón. Innen kezdve külső élete folyása nem tüntet fel semmi változásokat. Végezte tanári kötelességét ritka lelkiismeretességgel, részt vett a közügyekben mint a törvényhatósági bizottság és az iskolaszék tagja s bizony még tegnapelőtt sem mondta volna senki az erős testalkatú öreg úrra, hogy ma már ravatalon látjuk.

Minden fellépésénél a tudós, a pap és a művelt uri ember jellemezte. Néhanapján el-elzsörtölődött, ha fejlődő asztmája aggasztotta, de általában mindig udvariasan, kedvesen társalgott a vele érintkezőkkel. Ezzel szerzte meg magának ugyszólván egész Nagyvárad szeretetét, azokét is, a kik nem voltak tanítványai.

Nem volt olyan kérdés, a mihez ő hozzá ne tudott volna szólni. A mellett, hogy szakmájában, a classica philológiában ritka jártassággal bírt, még otthonos volt az összes tudományos és társadalmi kérdések terén is. Igazi enciklopedikus tudású férfi volt, Nagyvárad Brassayja.

Működése.

Szaktárgyait a görög és latin nyelv képezték; mindkét nyelvet és azok irodalmait oly jól ismerte, hogy mai világban párját ritkította vele. Lelkesedéssel csüggött az ő szeretett klasszikusain s e lelkesedést tanítványai is át tudta önteni. Nem a szokásos gépies fordítást kívánta tőlük; magyaros, helyes fordítást kívánt, a mellett bevezette tanítványait az író szellemébe s így az »unalmas« ókori költőket és prózáirokat egészen megkedveltette velük, úgy hogy a tanulás is igen könnyen ment az ő vezetése alatt.

Szakmájában e sokat dolgozott, de irataiból egy sort sem adott nyomtatás alá. Asztalfiókjában rejtegette a sok írást, majd most fog kiderülni, min munkálkodott az öreg ur. Egy műve került eddig nyilvánosságra csak, de az is nagy feltűnést keltett: a *Monumenta Vaticana* előszavának latin fordítása.

Iraknói püspök beszélte el egyszer, hogy a hatalmas mű előszavának latin fordítására boldogult *Nogáll* püspököt akarták felkérni, *Nogáll* azonban nem fogadta el a megbízást.

— Megtenném szívesen, de öreg vagyok már én ehhez. Hanem tudok valakit, aki a lehető legjobban fogja megoldani a feladatot, bízzák meg őt.

Az a valaki *Kékuss* Vidor volt. A feladatot ő rá bízták s ő olyan klasszikus latinságu előszót mutatott be, hogy akkor azt a tudományos világban valósággal csodálták s igazi eseménynek tekintették. Ha ezt a nagy sikert kihasználni akarta volna, ki tudja, hova feljuthatott volna? De hát az ő nagy szerénysége nem engedte, hogy egy lépést is tegyen maga érdekében.

Nagy tudományát szakkörökben igen jól ismerték és megbecsülték. *Szamosi* János, a kolozsvári egyetemi tanár sokszor kikérte véleményét egy-egy kérdésben, *Némethy* Géza dr. budapesti egyetemi tanár pedig, a boldo-

— Kérem az új szövetkezeti törvényt!
— Ah, a szigorlatra, a szigorlatra? Gratulálók, gratulálók. Remélem, a tőlem vásárolt könyv szerencsét fog hozni. Oh, bizonynyal szerencsét fog hozni. Tessék kérem, tessék.

A polczhoz lépett s leemelt róla engem. A cizilinderes ur meg sem nézte, ki vagyok (pedig uri emberek közt első a bemutatkozás), a helyett kétszer az asztalra csapott, kiverte belőlem a port s a kabátja belső zsebébe nyomott.

— Irják fel a többihez. Elsején kifizetem — ha lesz pénzem.

De a végét már az ajtón kívül, az utcán mondta; ott sem valami tulságosan hango an. Csak én értettem meg, a ki odasimultam szíve fölé.

*

Jó, hogy a gazdám ott felejtett a kabátja zsebében. Így sokat értekezhettem a szívével s megtudtam attól a csacszkaszivtól sok kacagni való, nevetséges dolgot.

A gazdám szerelmes volt.

Csak később tudtam meg hogy a jogászok mind szerelmesek. Akkor nagyon megbotránkoztam ezen. Emlékeztem még, egy kékkötésű kollégára, a keresztnéve volt: Öreg ember nem vén ember. Attól azt tanultam, hogy a szerelmem a hetvenedik éven túl kezdődik. Az én gazdám pedig alig volt 20—21 éves.

Minden 4—5 napban kapott egy-egy leve-

let, vagy képes levelező-lapot. S milyen nevetséges dolgok voltak azokra írva! A gazdám rendszeren átolvasás után mellém tette a leveleket pár órára, hogy elne felejtsem rájuk válaszolni. Oh ebben igen pontos és szorgalmas volt! Mikor pedig készen volt a válasz, még egyszer elolvasta a kapott levélkét, aztán becsukta valami kis ládikába.

Hanem az a pár óras együttlét éppen elég volt nekem arra, hogy az érkezett levélkétől megtudjam, mi van beléjük írva. Azt hiszem, a szerelmes levelek épp olyan könnyen fecsegnek ki tükáinkat, mint a szerelmes ember.

Mennyi bohóságot összeírtak a szerelemről, a leendő boldogságról! S mindent attól az egy szigorlattól várták, melyhez a kereskedő annyi szerencsét kívánt. És csak nevettem rajtuk. Jól emlékeztem Öreg ember nem vén ember kollégámra, tudtam, hogy a boltban is csak neki volt kelete, nem pedig holmi cifra szerelmes meg hazafias verseknek. Mit akart hát az én gyerek-gazdám a szép levélíróval?

Mert szép volt, azt megtudtam hamar. Egyszer egy vastag rózsaszínű ajánlott levélke került mellém, attól megtudtam, hogy benne van a levélíró arcképe is. Persze, rövid udvarlás után a levélke megmutatta a fényképet. Nem tudom, van-e nála szebb leány a világon, annyi szent, hogy akkor egyszerre elfelejttem Öreg ember nem vén ember kollégám minden bölcsességét, ha szívem lenne, az bizony na-

gyot dobbant volna, így is szerelmes lettem a levélíróba és . . .
Es féltékeny lettem a saját gazdámra.

*

Rút hálátlanságot követtem el a gazdámmal szemben. Most, a halállal szemközt állva szánom és bánom bűnömöt s nem talállok rá más melegséget, mint hogy — szerettem, szerettem és féltékeny voltam!

Ő a szigorlattól várta boldogságát, én pedig reszkettem az ő boldogságától, reszkettem a tudattól, hogy az én ideálom az övé lehet.

Gonosz tervet főztem ki. A gazdám bizonynyal azért vásárolt meg engem, hogy belőlem tanuljon. Nos, ebből nem lesz semmi. Öszszelapultam úgy, mintha a könyvkötő sajtója szorítana össze, meg sem mukkantam, csak hogy a gazdám ne vegyen észre, még a mellem került szerelmes levelekkel is csak suttogva értekeztem s ezzel elértem azt, hogy a gazdám csakugyan elfeledkezett rólam tökéletesen. Pedig a zsebében voltam akkor is, mikor a szigorlatnál leült a vizsgáló-bizottság elé.

— Ismeri ön az új szövetkezeti törvényt?

Ez volt az első kérdés.

A gazdám szíve egyszerre lassabban kezdett dobogni a rémülettől. Idegesen kapott a zsebéhez, hol én voltam, én pedig örültem,

gultnak volt tanítványa, minden munkájánál külön kikérte s nagy becsben tartotta Kékuss bácsi bírálatát.

Betegsége és halála.

Régóta kopogtatott már szervezetén a halál egy romboló betegség: az asztma képében, de a kopogtatást kivüle senki sem hitte komolynak, még orvosa sem. Tegnapelőtt még *Tóth-Szabó* Pállal és *Kolozsváry* Bélával beszélgetett az előbbiért kitüntetéséről (Tóth-Szabóról már megirtuk, hogy félévvel Rómába megy Fraknoi püspök oldala mellé) s a tavaszra félig-meddig Rómába ígérkezett.

— Szeretném meglátogatni husvétkor mondotta, de félek, nem lesz belőle semmi.

— Már hogy ne volna? Csak *akarni* kell.

— *Akarnék* én most karácsonyra Tenkére menni az öcsémhez, de attól az uttól is félek. Ilyen beteg ember soha sem lehet biztos.

— Ugyan no, hát ki lehet teljesen biztos az élete felől? De az orvos még évtizedekről beszélt . . .

— Nono, jobban érzem én, jobban érzem én . . .

De azért még este egészen jókedvűen megvacsorált s rendes időben lefeküdt.

Éjjel fél egykor inasa szobájában megszólalt a villamos csengő; az inas felsietett Kékuss szobájába, de az öreg úr akkor már csak éppen annyit mondhatott:

— Kérem az igazgató urat.

Kotunovics Sándor igazgató, *Novotny* és *Lakner* tanárokkal sietett föl hozzá, de már későn. Éppen hogy az általános feloldozást megnyerhette, egy órákor meghalt.

Reggel a halál híre villámgyorsan elterjedt az egész városban s mindenütt megdöbbenést és őszinte részvétet keltett. A városházára, a premontrei templomra, a főgimnáziumra, a jogakadémiára fekete zászlókat tűztek ki s megindult a résztvevők látogatása. A testvér főreáliskola tanári kara írásban is kifejezte részvétét.

Bulyovszky József polgármester az elhunyt tanítványai közt gyűjtést indított, hogy kegyeletük adóját koszorúval róják le volt tanáruk iránt. Erre vonatkozólag a következő felhívást bocsátotta ki a polgármester:

Nagyvárad város polgármesterétől.
4985—1900. eln. szám.

Felhívás és kérelem!

Kékuss Vidor premontrei rendi kanonok főgimnáziumi tanár elhunyta alkalmából, a kegyelet és hála érzetéből kifolyólag indokoltnak látom, hogy elhunyt közkedvelt s nagyérdemű tanárunk ravatalára régi tanítványai is koszorút helyezzenek.

Ez okból felkérem mindazokat, akik *Kékuss* Vidor feledhetetlen tanárunk tanítványai voltak, hogy az elhunyt ravatalára régi tanítványai nevében helyezendő koszorú költségeihez hozzájárulni szíveskedjenek.

A gyűjtőív a polgármester hivatal elnöki irodájában aláírásra rendelkezésre áll.

Nagyvárad, 1900. december hó 22.-én.

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

A megboldogult premontrei kanonoki diszben II. emeleti lakásán helyezték ravatalra, melyet már eddig is több koszorú fed. A rendház a gyászsesetről a következő gyászjelentést adta ki:

A jászóvári premontrei kanonok-rend nagyvárad-i háza és főgimnáziumának tanártestülete a maga, az egész Rend és az elhunyt rokonai nevében a legbensőbb fájdalommal tudatja *Kékuss József Vidor* jászóvári premontrei kanonok, a rendi nagy-káptalan választott tagja, oklev. főgimnáziumi tanár, Nagyvárad város törvényhatósági, iskolaszéki és tanügyi bizottságának tagja, a szent Lászlóról nevezett koldusápoló és gyermek-menedékház egyesület választmányi és a városi árvaház igazgatóválasztmányának tagja élete 56-ik, áldozópap-sága 32-ik tanári működése 34-ik évében folyó évi december hó 22-ikén, éjjel egy órákor, heveny-tüdővizenyőben, általános feloldozás után hirtelen elhunyt. A megboldogultnak földi maradványait folyó évi december hó 23-án, délután 3 órákor fogjuk a nagyvárad-olaszi-i temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szt. mise-áldozatot később meghatározandó időben tartjuk. A végtisztességtételre a boldogultnak rokonait, barátait, volt tanítványait tisztelettel meghívjuk. Nagyvárad, 1900 december 22. Az örök világosság fényeskedjék neki!

A temetésen részt vesznek a törvényhatósági bizottsági tagok is, kikhez a polgármester a következő felhívást bocsátotta ki:

Nagyvárad város polgármesterétől.
4985/1900. eln. sz.

Felhívás.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának tagjait tisztelettel felkérem, hogy elhunyt bizottsági tagtársunk: Főtisztelendő *Kékuss* Vidor prem. r. kanonok főgimnáziumi tanár urnak folyó december hó 23-ik napján délután 3 órákor megtartandó végtisztességtételén megjelenni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1900. évi december hó 22.-én.

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

Az új kamara.

— A kültagok választásának eredménye. —

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamarai tagok megbízatása 1901. január hó 5-én lejár, s ezért a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a kamara újjáalakítására szükséges intézkedés keresztülvitelét.

Biharvármegye területén már meg is történtek a kültagok választása, Nagyváradon azonban csak most, az év végén gondoltak a választásokra s ki is tolták azt egészen jövő év január 20-ikáig. Tehát a nagyvárad kereskedelmi (s iparkamara újjáalakulásáról a jövő évi január hó végéig szó sem lehet.

A vidéken december hó 2-án volt a kültagok választása.

Megválasztottak:

Az élesdi alkerületben: *Schwarz* Jakab és *Jakabfi* Lipót kereskedők rendes-, *Léderer* József kereskedő póttagnak; *Szilágyi* Mihály és *Brezovszky* Lajos iparosok rendes-, *Létai* András iparos póttagnak;

a berettyó-ujfalui alkerületben: *Weisberger* Ignác, *Habókay* József, *Kugler* Antal és *Zádor* Márton kereskedők rendes-, *Fodor* Lajos és *Feldmann* Ignác kereskedő póttagnak; *Fazekas* László, *Tóth* Sándor, *Pataki* József és *Veres* András iparosok rendes-, *Pozsár* Gergely és *Zsugovits* István iparosok póttagnak;

a nagyszalontai alkerületben: *Lévi* József és *Czinczár* József kereskedők rendes-, *Fejér* Gyula kereskedő póttagnak; *Kiss* Imre és *Kovács* Gábor iparosok rendes-, *Veres* Károly iparos póttagnak;

a belényesi alkerületben: *Tóth* András és *Miklósi* József kereskedők rendes-, *Báthory* Zoltán kereskedő póttagnak;

hogyan nincs szívem, mert annak kárörvendő boldog dobogásától bizonyára szétpattant volna az íveimet összefűző czérna.

Milyen boldog voltam akkor!

De csitt! Utolsó órámban nem szép a káröröm. Elég az hozzá, hogy a gazdám, az én szegény gazdám csúfosan megbukott miattam.

Most már szánom és bánom bűnömöt . . . de mit ér a késő bánat nekik?

*

. . . Itt küldöm azt a könyvet is, a mely miatt megbuktam. Ott volt a zsebemben állandóan, csak át kellett volna olvasnom, de elfelejtettem. E könyv miatt van vége minden reményemnek, minden boldogságnak. Éveken át küzdöttem, tanultam érted, most az utolsó lépésnél megbotlottam egy negyven krajczáros füzetben s velem együtt az egész képzelt boldogság elbukott. Magam sem tudom, mi lesz már most belőlem; annyi bizonyos, hogy arra a helyzetre el nem jutottam, a hová téged, egyetlenem, magamhoz emelhetnélek. Itt küldöm a szerencsétlenség okozóját, égesd el te — engem pedig feledd el, feledd el a te örökké hűszerencsétlen . . . stb. stb.

Ilyen levél kíséretében utaztam Hozzá, a ki arcképről már régen ideálom volt. Nem várt fényes siker! Tehát vele leszek együtt, közel-

ben, látni, hallani fogom — ah, ez nem remélt eredmény!

Szerettem volna a vasutat tolni magam is, csak hogy hamarabb érjünk oda. Azt hiszem, az én gazdámnak is ilyen vágyai lettek volna, ha sikerül az a szerencsétlen szigorlat.

*

Bár soha se láttam volna meg azt a gyönyörű fényképet! Akkor nem támadtak volna bennem olyan bűnös vágyak, mint a milyen szegény gazdám boldogtalanná tette.

És még mást is azzá tett.

Az én bájos ideálom, mikor a levelet elolvasta, nem dobott engem a tűzbe. Csak rám nézett azzal a két csillogó barna szemével, aztán elkezdett sírni, zokogni csendesen, de olyan fájdalmasan, hogy megint hálát adtam Istennek a ki a könyveknek nem adott szívet.

Attól a könnyzáportól bizonyosan megrepedt volna a szívem.

*

Nem is igen emlékszem, mi történt aztán igazában?

Csak azt tudom, hogy egy napon el kellett válnom az ideálomtól. Azt mondták, beteg. S nem is láttam viszont sokáig.

Bár ne láttam volna akkor sem!

Hőfőhébe öltözve feküdt egy magas emelvényen. Körülötte koszorúk, égő gyertyák, zo-

kogó alakok. Engem összekötöztek egy csomó levéllel s odatettek szép ideálom mellé.

A levelekben megismertem a gazdám kezeírását; az ideálomon pedig rémülve tapasztaltam, hogy nem dobog a szíve. S valamikor úgy hallottam, hogy az emberek csak addig élnek, míg a szívük dobog.

De hát miért olyan gyenge a szerelmes nő szíve, mint egy piczike szerelmes levél?

*

Ez a hideg, ez a nedvesség . . .

Soha sem hittem, hogy ilyen borzalmas az a sír, melyről a költők annyit ábrándoznak.

Nem is tudom, mióta vagyunk idelent. De azt érzem, hogy én már soha többé föl nem kerülök a napvilágra.

Nem panaszkodom, megérdemeltem a soromat. Jó lesz megsemmisülnöm, mert nagyon kinez valami önvád-féle. Érzem is, hogy nem sokáig bírom már. Lapjaim kezdenek szétmállani, sárga köntösöm régen összezsugorodott, már az írót is alig bírom . . .

Csak vajjon szegény gazdámól mi lett? Ha ő is boldogtalan . . .

Nem bírom tovább. Ez a hideg, ez a nedvesség . . .

a *margittai* alkerületben: Berger Dávid és Goldberger Kálmán kereskedők rendes-, Klein Ignác kereskedő póttagnak; Sz. Szabó József és Lipeczky Gyula iparosok rendes-, Baróthy József iparos póttagnak;

a *tenkei* alkerületben: Ritter Jónás kereskedő rendes- és Kohn József kereskedő póttagnak; Magyar Bálint iparos rendes-, és Kovács Ödön iparos póttagnak.

Belényesen csak a kereskedelmi osztályhoz tartozó kültagokat választották meg, mert az iparosok közül senki nem jelent meg a választásnál. Az új választás december hó 30-ára van kitűzve.

A székelyhidi választásról pedig nem érkezett még be a jelentés.

UJDONSAGOK.

Karácsonyi kirakatok.

Mostanában, kinek nincs más dolga és ráér sétálni okvetlen megáll a kirakatok előtt és szemléli az ott kitett tárgyakat. A könyv, játék, divat, fűszer stb. kereskedések mesébe illő versenyt fejtenek ki, hogy minél ragyogóbb, minél díszesebb kirakatokat varázsoljanak a vásárló és nem vásárló közönség szeméi elé. Jól tudja mindegyik, hogy mostanában 99% okvetlen vásárló.

Megveszi mindenki azt, a miről gondolja, hogy avval örömet szerez, a kinek veszi. Hisz az ajándék oly valami, mely a legcsekélyebb formában is megelégedést szül. A gyermekvilág meg éppen azt nézi, hogy minél czifrabb, minél mutatósabb legyen az, a mit neki a *Jézuska* hoz.

Ha lehetne azt mondani, hogy van magyar Jézuska, ugy bizonyára nem nagy öröme telne a gyermekeknek adott játékszerekben. A »norinbergi diszműárak« okvetlen keserűséggel töltnek el szeretettel telt szivecskáját.

Miért nem kaphat a magyar gyerek ha katonásdit akar játszani, magyar katonát? Hisz a középkori, kurucz, negyvennyolczas, vörössapkás katonákból egész szobát rakhatna tele. Mért kell neki összevissza alaku papírra enyvezett, ragasztott várakból lövöldözni a német, muszka, francia katonákra, mikor ugyanolyan fáradsággal előállíthatnak számára egy Visegrádot, Vajda-Hunyadot, Krasznahorkát stb. és onnan talán még nagyobb harci kedvvel ágyuzná az ellenséget.

Miért nem látunk kirakó vagy más képes játékaik alakokat a magyar mese és mondakincs gazdag világából? Ott van Babszem Jankó, Garabonciás diák, Hüvelyk Matyi, Tündér Ilona, ezek nem lenének képesek lelki világára hatni?

Nézzük mesés könyveiket! A szöveg az magyar; de az illusztráció lehet ugy angol mint francia gyermek számára is készítve.

Nem a kereskedőket akarom ezért megéróni, hanem a *hazai művészeket!*

Adjunk gyermekeink kezébe hazai, nemzeti motivumu játékokat, hadd szívja magába fogékony lelke a nemzeti szellemet. Megszilárdul benne ezáltal egyrészt a hit és remény hazája jelen és jövő sorsáért, másrészt pedig kifejlesztjük érzékét mindenféle theoriák nélkül a művészetek kedvelésére.

Vajha megszívlelnék tanácsainkat! Nyer vele a hazai művészi kar, nyer vele a magyar ipar, nyer vele a gyermek; ez utóbbi által a nemzet százszorososan, mert gyermekeink lelke megtelik nemzeti képekkel s e képek folytonos láncolatot képezve a múlt és jelen közt, okvetlen egy szebb és dicsőséges jövőt fognak előkészíteni.

(He)

Az orvosok tiszteletdíja.

A belügyminiszter elejét akarta venni annak a régi panasznak, hogy az orvosok tiszteletdíja nincsen megállapítva s így ki vannak téve az orvosok annak, hogy előre követeljék a honoráriumot, ami sehogy sem egyeztethető össze az orvosi hivatással, — vagy elégedjenek meg azzal, ami sok esetben lealázó, s kellemtlenebb, mintha semmit sem adna a pacyiens.

Kidolgozott a miniszter egy szabályzatot, amely bizonyára nem fokozza a nagyvárad orvosok örömet, mert éppen abba az osztályba van felvéve Nagyvárad, amely ellen a legutóbbi városi közgyűlésen küzdöttek.

Anélkül, hogy bevárta volna Nagyvárad nyilatkozatát, kiadta a belügyminiszter szabályzatát, amely már 1901. január hó 1-én életbe lép.

E szerint négy fokozat van megállapítva az orvosi díjakra.

Az *első* fokozatba van sorozva Budapest székesfőváros; a *második* fokozatba vétettek Debreczen, Fiume, Pozsony, Sopron, Kolozsvár; a *harmadik* fokozatba jutott a többi törvényhatósági város és így *Nagyvárad* is; — a *negyedik* fokozatba 19 vármegyét sorozott a miniszter s ezek között található Biharvármegye is. — A többi vármegyét szintén a negyedik fokozatba vette a miniszter, azzal a különbséggel, hogy a területükön levő kisebb, rendezett tanácsu városok a harmadik osztályban vannak.

A díjtételek különben igen komplikáltak s az egyes műtétek külön vannak megállapítva. A rendes látogatási díj 30 napnál rövidebb gyógykezelésnél az I. fokozatban 6 korona, a II. fokozatban 4 korona, a III. fokozatban 3 korona és a IV. fokozatban 2 korona.

Kijelenti a miniszter, hogy ezek a díjtételek csak per esetére szolgálnak irányadóul, egyébként továbbra is érintetlenül marad az orvosok szabad egyezkedési joga.

A h é t r ő l.

A Tisza elapadt. Ezzel a szenzációval kezdődik a hét.

Azt hitték, hullámokat fog vetni a 70 éves jubileum; csak sekély viz csobogása volt az. Még a mellékfolyói is cserben hagyták. Leghíresebb és legerősebb Marosa, a Magyar Szó most már döntőleg és kizárólag Szolnok-Doboka felé folydogál.

De ne busuljunk miatta. Ime támadt helyette új csillag délen, mely legalább is olyan fontos esemény a nemzetközi életben, mint Tisza jubileuma volt nálunk: a montenegrói királyi fenségi czim felvétele.

A fekete hegyek a királyi fenség fényében akarnak sütkérezni. S miért ne? A kinek grófi czimig lehet nyulni, addig nyul; a kinek a fenségig is szabad, hát addig nyujja a kezét.

De azért hirdetjük, hogy az ujkor a demokráciáé, az egyenlőségé. S tényleg haladunk is az egyenlőség felé erősen. Remélhetőleg nemsokára belőlem gróf, Tisza grófból herceg lesz, montenegrói fejedelem ő királyi fenségéből pedig legalább is — császár! Eljen az egyenlőség!

Bizonyára az egyenlőség eszméje lelkesítette azokat, a kik a tegnapielőtti előadásán megbotránkoztak *Szilágyi* Dezső orrán.

Hallatlan dolog volna tényleg, hogy valaki olyan hatalmas orral tűnjék ki embertársai közül, ha véletlenül másoknak nem volna az életben valósággal akkurát akkora orra. Ha csak egy valaki, pl. Szilágyi dicsekedhetnék olyan hatalmas arc-kiszögeléssel, méltó és igazságos volna a felszólalás;

— Nyesse le Somogyi igazgató ur ezt az izléstelen kinövést!

De így nem értjük az egész orr-háborut. Ha csak az nem bosszantott némelyeket, hogy Szilágyinak felőráig volt ökönyi görbe orra s viharosan megtapsolták, az övékre pedig nem hajol földre senki, pedig egész életükön át dicsekszenek vele.

Beszéljünk komolyan. Csakugyan olyan nevetségesnek tartják ezek a valakik a nagy görbe orrt? Micsoda felekezeti elfogultság, faji korlátoltság!

Risum teneatis!

Legkomikusabb a dologban az, hogy Szilágyinak tegnap le kellett tennie nagyhatásu orrt. Ezzel megmutatta, hogy az elfogultságon felül tud emelkedni s lenézi azt.

Ezzel aztán az orrháboruskodók megkapták, a mi nekik dukált: a legnagyobb orrt.

Még egy friss pletykát.

Valamelyik vidéki város polgármestere felutazott Budapestre holmi évek óta sürgetett és évek óta pihenő ügyet rendes szokás szerint újra újból megsürgetni.

Vannak városok, a hol ez is a polgármesteri teendőkkkel jár.

Benyit az iktatóba, hogy megkeresse az ügycsomó számát. Ugyanakkor egy másik ur (talán szintén polgármester) kifelé igyekezett! Az ajtóban találkoztak s mindenik azt hitte, majd becsukja az ajtót a másik. Denique az ajtó nyitva maradt. A polgármester ur megszólítja az iktató urat:

— Kérem N. város villamos . . .

— Tegye be előbb az ajtót!

A polgármester ur nagyot néz, egyetkőhint s jónak látja incognitóját levetni:

— Kérem, én vidéki polgár . . .

— Ha vidéki polgár is, csak huzza be az ajtót szaporán, mert nincs kedvem magam miatt meghülni.

Jó, hogy ott volt a főjegyző; az engedelmeskedett a mérges iktató urnak s betette az ajtót. Erre aztán megkapták a keresett számot.

Hogy a sürgetésnek mi foganatja lett? az N. város titka.

De maga az eset érdemes a följegyzésre. Ez már demokrácia! Otthon a polgármester parancsol a dijnoknak, fent a dijnok a polgármesternek. *Aliquis.*

TAJÉKOZTATO.

Decz. 23. A koldusápoló egylet közgyűlése d. u. 5 órakor.

Decz. 28. Értekezlet a tisztviselő-telep ügyében.

* Személyi bir. *Rétyi* Mihály a técsői, s *Rigó* Ferencz, a bihari kerület országgyűlési képviselői Nagyváradon időznek.

* Uj czimzetes püspök. Ő Felsége *Venz cell* Ferencz nyitrai székeskáptalani nagyprépostot pharosi czimzetes püspökké nevezte ki.

* Valasztmányi ülés. A Szigligeti-társaság f. hó 26-án d. u. 4 órakor választmányi ülést tart a gazdasági- és iparbank helyiségében.

* **Karácsony ünnepe a székesegyházban.** A karácsonyi ünnepek alkalmával az éjféli misét *Vinkler József* v. püspök, a kilencz órai ünnepélyes nagy misét pedig dr. *Schlauch Lőrincz* bibornok-püspök fogja tartani. — A székesegyház teljes ének és zenekara a következő énekeket fogja előadni:

Éjféli misén:

Zangl: Pastorál mise.

Seyler: Puer natus est.

Seyler: Vale dulcis ocelle.

Ünnep első napján:

Brossig: Ecce Sacerdos.

Kempler: Pastoral mise in G.

Schnabel: Transeamus usque ad Bethlehem.

Kempler: Agnoscat omne saeculum.

Másodnap:

Zangl: Pastorál mise.

Brossig: Sederunt principes.

Kempler: Agnoscat omne saeculum.

* **A város 252,000 koronája.** A nagyváradi villamos vasut vállalkozói, mint irtuk, beadványt intéztek Nagyváradi városához, amelyben kijelentik, hogy a szerződésben kikötött 252,000 korona összeget ugyan készpénzben is hajlandók lefizetni a városnak, de felajánlják, hogy az összeg helyett öt évig annak 5 százalékos kamatát fizetik s öt év után, ha a város óhajlja, az egész összeget lefizetik készpénzben. Az öt évi időközben, ha az osztalék 5 százaléknál magasabb lenne, ezen magasabb összeget fizetnék kamat gyanánt a városnak. A 252,000 koronáért különben a budapesti Forgalmi Bank, mely pénzügyintézet a villamos vasut egész finansziális részét intézi, kezességet vállal. — A városi tanács javasolja a törvényhatóságnak, hogy fogadja el a közuti vasut ajánlatát akként, hogy a kamatok fél évi előleges részletekben fizetendők. A tanácsot az vezette ezen javaslatánál, hogy 5 százaléknál magasabb összeget úgy sem kapna a 252,000 korona után.

* **A tőkepénzesek adója.** A tőkekamat-és járadékadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában a városi adóhivatal a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az 1901. január 15-éig a tőkekamat- és járadékadó alá eső jövedelmeket, az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani köteles. Tőkekamat- és járadékadó tárgyát képezi mindazon, mely a föld-, ház- és kereseladó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója által közvetve vagy közvetlenül nem érintetik, képezik jelesül: mindazon kamatok, osztalékok és jutalékok, melyeket az ország valamely lakosa (egyén vagy erkölcsi személy) a törvényben meghatározott jövedelemforrásokból élvez. A tőkekamat- és járadékadó az adóévet megelőző évben élvezett kamat- és járadékjövdelem után lévén kivetendő, az 1901. évi adóztatás alá az 1900. évben élvezett kamat (járadék) jövedelem vallandó be. A tőkekamat- és járadékadó az adóköteles fél állandó tartózkodási helyén vettetik ki. A tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelem eltitkolásának vagy valótlan bemondásának bírsága 1—8, annyi, mint az adóösszeg, melylyel a kincstár megkárosított. Kárösszegnek vétetik az az összeg, melyet a közadók kivetésére a törvény szerint illetékes közegek (hatóságok) jogérvényesen megállapítottak. Ha ez az összeg nem tudatik, a bírság 1—500 frt. Kelt Nagyváradon, 1900. deczember 17-én. Városi adóhivatal.

* **Karácsonyfa ünnepélyek.** Az *Erzsébet* leány árvaházban, a szokásos karácsonyfa ünnepély e hó 24-én, hétfőn délután fél 3 órakor lesz megtartva, melyre az egylet választmányát és minden rendes tagját, valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség. — Az újjvárosi irgalmas nővérek zárdájában ez évben is igen szép karácsonyesti ünnepély lesz hétfőn, a mely délután fél 5 órakor kezdődik.

* **Elhunyt kegyur.** A körös-ladányi róm. kath. egyházat súlyos csapás érte. Vallásos s bőkezű egyik kegyura, báró *Wenckheim* Viktor főrendiházi tag tegnap éjjel, — mint-Körös-Ladányból táviratozzák — 85 éves korában Pozsonyban meghalt. Az elhunyt derék öreg ur politikával nem igen foglalkozott, de a társadalmi életben kiváló tevékenységet fejtett ki. Régebben, mikor még testvérei, Béla a volt miniszter, László és József még éltek, az öreg ur állandóan körös-ladányi remek szép kastélyában tartózkodott, a hol vidám, pezsgő élet folyt, s az ország előkelőségei közül sokan, többek között *Tisza* Kálmán is többször megfordult. Jótékony volt az elhalt főúr mindenki-vel szemben, a ki hozzá fordult s bőkezűségével a vidék szegényeinek támasza volt. Halálát özv. gróf *Lamberg* Fülöpné, báró *Wenckheim* János, kiknek nagybátyjuk volt s továbbá nagy rokonság és unokái gyászolják. Az elhunyt tetemét Pozsonyból Körös-Ladányba fogják szállítani, hol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

* **Az olasz király ezredtulajdonos.** Ő felsége a király III. Viktor Emánuel olasz királyt a 28. sz. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki.

* **A város ingatlanainak tűzbiztosítása.** A város összes ingatlanainak tűz elleni biztosítását, a megtartott árlejtés alapján a bécsi cs. kir. kölcsönös tűzbiztosító intézetnek adta a törvényhatóság, azzal a kikötéssel, hogy 3 nap alatt írja alá a szerződési feltételeket. A közgyűlés ezen határozatát megfelelőbbé a szintén pályázott Osztrák Elemi biztosító-intézet. Kijelenti azonban, hogy ha a bécsi cs. kir. kölcsönös tűzbiztosító-társaság megfelel vele a biztosítást, az esetben a felebbesztéstől eláll s ezenfelül viszont átadja a színház, bérbaráz és diszletraktár tűzbiztosításának felét. A városi tanács az Elemi biztosító társaság ezen beadványát azzal adta ki a bécsi kölcsönös tűzbiztosító-intézetnek, hogy arra 3 nap alatt nyilatkozzék.

* **Félszázadja doktor.** E hó 22-én volt ötven éve, hogy *Kautz* Gyula dr. egyet. nyugtanár, a budapesti kir. magy. tud. egyetemen jogtudorrá avattatott és tudori oklevelet nyert. Az egyetem ez alkalomból az eddigi szokásnak megfelelően a jubiléusnak egy tudori oklevelet állit ki s ezt egy, az akadémiai szenátusnak és a jog és államtudományi tanári karnak néhány tagjából álló küldöttség által fogja át-nyújtani.

* **Ma nincs munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter, tekintettel a holnaputáni szent karácsonyi ünnepekre, a munkaszünetet a mai napra felfüggesztette s így az összes kereskedéseket, a vasárnap daczára ma egész napon nyitva szabad tartani.

* **Nyilvános köszönet.** A kiskereskedők segély alapja javára a f. hó 19-én megtartott estély alkalmával a következők fizettek felül. Fűchsl Mór, Weintraub Mór 10—10 kor., dr. Adorján Ármán 5 kor., Aufrecht Alajos, Grünbaum Jakab 2—2 kor. Aczél Zsigmond, Fleischacker Hugó, Rákos Vilmos, Czeizler Ignác (Jánosda) Moskovits Miklós 1 kor., 50 f., Bleiyer Ede (Okány) Spitz József, Adler Simon, Mandel Ede, Stern Soma 1—1 kor. Lövinger József, Kovács Sándor, Rosinger Jakab, Róth Kálmán 50—50 fill. A nemes gondolkodásu adakozóknak a czél érdekében ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja: *a társulat elnöksége.*

* **Amilyen kicsi, olyan sok bajt okoz.** Középegy Eteika, a színházi diszletraktár mellett levő ház és telek tulajdonosa panaszt emelt, hogy a város a diszletraktár építése által területéből egy részt elfoglalt. Ezen panszával egyben kéri, hogy küldjön ki a város egy bizottságot, amely megállapítsa, miszerint

a diszletraktár és az ő telke mellett fennmaradt terület-szalagot milyen feltételek mellett bocsátaná át az ő részére a város. — A városi tanács tegnap foglalkozott a beadvány-nyal. Területfoglalás nem történt, ezt kimutatja a városi mérnöki hivatal. A bizottság kiküldését pedig nem tartja szükségesnek a tanács mivel ezen terület-szalagot csak annak adja el a város, aki egyben építkezési engedély iránt is kérvényez. Ezzel azt czélozza a város, hogy a terület záros határidőn belül beépíttessék.

* **Vigyázatlan lövöldözés.** Tegnap délután csaknem áldozata lett *Szabó* István iparossegéd egy veréblövöldözésnek. Több társával az újjvárosi kápolnatéren verebekre lövöldöztek. mig egyszer csak Szaóó összerogyott. Ugyanis egyik társának, *Viktor* Istvan kőműves segédnek a fegyveréből 7—8 srét a bal térdébe furdott s meglehetősen, habár nem életveszélyesen megsebesítette. — A rendőrség a lövöldözők ellen az eljárást megindította.

* **Kitüntetés a Kinában harcoló katonáknak.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli azon legfelsőbb parancsot, melylyel ő felsége a király a Kinában levő osztrák-magyar hadsereg katonáinak a hadi érdmet adományozza. A kézirat szövege a következő:

Hadügyminiszteremnek!

Rendelem, hogy az 1900. évben Kinában végzett hadmiveletekért a hadi érdmet adományozandó:

1. a »Zenta«, »Kaiserin und Königin Mária Theresia«, »Kaiserin Elisabeth« és »Aspern« hajóim hadi személyzetéhez tartozó valamennyi tengerész egyének, még pedig a »Zenta«-t illetőleg folyó évi június hó 7-től, a többi megnevezett hajókat illetőleg a tükvi kikötőbe való megérkezésüktől fogva;

2. hadseregem ama tagjainak, kik a Csili kínai tartományba rendelt nemzetközi haderő főparancsnoksága alá vannak beosztva.

A hadi év beszámítására vonatkozólag elvárom. Önnek annak idején előterjesztéseit.

Kelt Bécsben, 1900. évi deczember hó 15-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

* **A hétről.**

Német nyelvórán.

Tanító: Mondjál nekem egy mondat, a mibun van ez a négy főnév: Nord, Osz, Süd, West.

Izidorka: Nord we oszt, fül veszi szüdre és veszt.

* **Kinos kérdés.**

— Mi a különbség a csendőr kapája és az öreg macska között?

— Az egyik a pandur kapája, a másik a kandur papája.

— *Eötvös* Károly, mikor *Tisza* Kálmán lakomájára ment, a Hungária éttermének folyosóján nemcsak téli kabátját, de az *ellenzéki elveit* is felfüggesztette.

(*Kakas Márton.*)

* **Üjévi üdvözlések megváltása a Gyermekebarát javára.** A gyermekebarát választmánya kért fel a következő sorok közlésére. Az újév közeledtével ismét kérelem fordulunk a t. közönséghez, mely már annyiszor bebizonyította egyesületünk iránt érzett rokonszenvét. Arra kérjük a t. közönséget, hogy a szokásos és sok költségbe és időbe kerülő újévi üdvözléseket bizonyos összeggel váltsa meg ki-ki és ezt az összeget adja a Gyermekebarátnak, a mely ez adományok által azon helyzetbe fog jutni, hogy ismét felsegíthet néhány szegény iskolás gyermeket. Az adakozások vagy *Beczky* Lajos egyleti pénztáros, vagy *Katona* Mihály egyleti eljáró kezeihez fizethetők. Ismételten ajánljuk kérésünket az emberbarátok figyelmébe.

* **A szegény tanulók felruházása.** A következő sorok közlésére kóretünk föl: A várad-olaszi-i róm. kath. iskola igazgatósága a nyilvánosság terén mond hálás köszönetet

mindazon nemesszívű adakozóknak, kik lehetővé tették a szűkölködő, de szorgalmas tanulók fölruházását:

A könyörület adományozók névsora a következő:

Schlauch bibornok 60 kor., báró Königswarter Herman 40 kor., Vinkler József 20 kor., Zajnay 10 kor., Schiefner 10 kor., Széchenyi Jenő 10 kor., Andrassy János 10 kor., N. N. 10 kor., Bunyitay Vincze 5 kor., dr. Bognár 10 kor., Fetser Antal 10 kor., Kucsovsky Lajos 10 kor., Steinberger Ferencz 10 kor., Nyiry György 2 korona, Nesztor Józsefné 2 kor., G. B. 10 kor., Kováts Béláné 2 kor., Bagó Aloizia 2 kor., Dencs János 10 kor., Csicsay Alajos 2 kor., Peszeky Ferencz 2 kor., P. A. 10 kor., Sal Ferenczné 6 kor., öz. Vertán Lajosné 3 kor., B. A. 6 kor., Martinek Mariska 2 kor., Kiss Elekné 2 kor., Wurst József 4 kor., Fábry testvérek 2 kor., Fröhlich János 2 kor., dr. Molnár Imréné 2 kor., dr. Schweiger Ede 4 kor., Czifra Gerőné 2 kor., Barabás György 2 kor., Halász Gyula 2 kor., dr. Papp Oszkárné 2 kor., öz. Tullics Józsefné 2 kor., dr. Fráter Imréné 2 kor., Rozsly Géza 2 kor., Makucz Ernő 1 kor., Olvashatlan 2 kor., dr. Némethy Gyula 2 kor., Lindenberger 2 kor., Ferdényi Olivérné 2 kor., Pajor Antal 2 kor., Bozóky Alajosné 2 kor., Bulyovszky Józsefné 2 kor., Elek Gusztávné 2 korona, Rádl Ödön 2 kor., Pallay Lajosné 2 kor., Számborovszky Rezső 1 kor., Isten nevében 2 kor., Hlatky Endre 2 kor., B. B. B. 2 kor., Bereczky Gézné 2 kor., A Jézus-gyermeknek 1 kor., báró Luzsénszky Lenke 4 kor., N. N. 1 kor., Egy névtelen 1 kor., Prócz Jánosné 2 kor., B. B. B. 2 kor., N. N. 1 kor., öz. Korn Lajosné 1 korona, Korn Margitka 1 kor., Plander Sámuelné 1 kor., Frisemann Adolfné 1 kor., dr. Imrik Gusztáv 2 kor., Szolcsányi Hugóné 1 kor., Besser 1 kor., Makkay 2 korona, Szabó Ferencz 2 kor., öz. Bodóné 1 kor., N. N. 2 kor., öz. gróf Pongrácz Ödönné 6 kor., N. N. 1 kor., Nozák Rudolf 1 kor., Géczy Lajosné 1 kor., N. N. 1 kor., Heilinger József 2 kor., N. N. 2 kor., Veiszlovits A. és fia 8 kor., Harmath Károlyné 1 kor., Beöthy Lászlóné 4 kor., Szilárdy Ernő 2 kor., Rimanóczy Kálmán 10 kor., öz. des Echerolles Kruspérné 6 kor., des Echerolles Kruspér Laura 2 kor., Meluch Lajosné 1 kor., K. I. 20 fill., öz. K. J. 1 kor., öz. Wöberné 2 kor., Katholikus leányok 3 kor., Fehér Józsefné 1 kor., öz. Kapus Tivadarné 2 kor., Markovits Antalné 4 kor., öz. báró Gerliczy Félixné 10 kor., öz. Pfalczné 1 kor. — Összesen 434 korona 20 fillér. Ezen összegből készítettett 50 pár csizma á 4 korona 40 fillér, 20 kabát á 7 kor., a fennmaradó összeg a szükséglet szerint fog felhasználatni. Tekintettel arra, hogy iskolánk a járványos betegség miatt bezárattott, a ruha-kiosztás a tanoda megnyitásával fogatosítottatik. Kelt Nagyvárad-Olasziban, 1900. évi december hónap 22. *Az igazgatóság.*

* Elmaradnak a befizetések. A kereskedők és Iparosok takarékos és hitelszövetkezetében a karácsonyi ünnepek miatt 26-án, szerdán nem lesznek befizetések, e helyett *csütörtökön* lesz üzleti nap.

Az ezüst-lakadalom eredete.

Huszonöt esztendő a családi életben, igen szép idő. Azért tiszteletre méltó szép szokása az a házasságoknak, hogy kiki a maga módja és tehetsége szerint megünnepli az — ugynevezett ezüst-lakadalmat is.

Nem lesz talán érdektelen, ha tudni fogjuk, hogy ez a szép szokás nagyon régi és az is honnan eredt?

Egy francia ujság után írjuk a következőket:

... Kapet Hugó, a francziák első királya a Kadetingok házából 987. év körül meglátogatta nagybátyját. Ez alkalommal a királynak feltűnt a kastély két vén cselédje — egy férfi és egy nő. Hugó király nyomban kérdezősködött rólok. A kastély ura így válaszolt:

— Ez a két öreg cseléd már huszonöt éve, hogy egyfolytában kastélyomban és szolgálomban van. Hűségük, erényük, megbízhatóságuk páratlan. Azért úgy szeretjük őket, mintha a mi családunk tagjai volnának.

A király erre a beszédre maga elé rendelte a két öregot és így szólt az asszonynak:

— Hallottam, hogy mily hűséggel szolgál. Megdicsérlek azért, mert tudom, hogy az ilyen korban sokkal nehezebb már a dolog és engedelmesség a nőnek, mint a férfinak. De nemcsak dicsérlek, hanem meg is akarlak jutalmazni, jutalmad leszen pedig az a hűséges ember, aki huszonöt évig együtt szolgált veled. Es hogy öreg napjaidokban gond nélkül élhessetek, nász-ajándéknak adom nektek a szomszédos szép majort.

— Jó királyom, — válaszolt könyekig meghatva az öreg szolgál, nagyon köszönjük jószágodat, de hiszen megöregedtünk; hajunk olyan fehér már, mint az ezüst.

— Tartások tehát ezüstlakadalmat, — válaszolt a király, ime átadom a jegygyűrűt is.

Es a király lehozta drága aranygyűrűjét ujjairól. átadta azt a gyűrűt a lelkendező öreg párnak.

Enek a nemes cselekedetnek csakhamar hire futott az egész országban. Tiszteletére a huszonöt éves házasság ünnepet ültek, később más országokban is elterjedt ez a tiszteletreméltó szokás... az ezüstlakadalom.

Veterán.

EGYESÜLETEK

A Nagyvárad-i jogász-egylet folyó hó 29-én szombaton kezdi meg felolvasó estélyeit. — Az első felolvasást dr. Bekker István közjegyzőjelölt, jogász körünk kiváló fiatal tagja tartja, melynek tárgya a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetéről irt tanulmánya lesz. — A felolvasó estélyre az egyesület következő meghívást bocsájtotta ki:

Meghívó: Felkérem a nagyvárad-i jogász-egylet tagjait, hogy a folyó december hó 29-én szombaton d. u. 5 órakor — a nagyvárad-i kir. tvszék I. sz. polgári tanácstermében tartandó felolvasó estélyre megjelenni sziveskedjenek. A felolvasás tárgya: „Tanulmány a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetéről,“ — felolvassa dr. Bekker István kir. közjegyzőjelölt. — Dr. Ritóók Géza, egyleti titkár.

Uj alapító tagok az Országos Pázmány-Egyesületben. Az Országos Pázmány-Egyesület tegnapi választmányi üléséről közölték kiegészítésétül jelentjük, hogy mint uj alapító tagok Wagner József nyitrai prépost kanonok (400 K.) és Andrassy János nagyvárad-i apát kanonok (400 K.) léptek be az Egyesületbe. A lefolyt hónapban az Egyesület vagyona 3800 koronával gyarapodott, mely összegből 1400 korona a segítő-alapnak jutott.

A Fehér Kereszt Egylet karácsonyi ruhakiosztási ünnepe. Akik tegnap a Schlauch-tér felé jártak, óriási csoportokban láttak asszonyokat részint karjukon hordott csecsemőkkel, részint kéznél fogva vezetett gyermekkel az árvaházban levő Fehér Kereszt Egylet gyermekmenhelye felé igyekezni. A téli ruhaneműekkel ellátás boldog reményével mentek oda — és a kielégítés boldog jelével sugárzó arcukon távoztak.

A nagyvárad-i Fehér Kereszt-Egylet 450 ápolóját látta el tegnap azzal, ami a gyermekeknek most legszükségesebb: téli ruhaneműekkel.

Részben az állam támogatása, részben az Egylet elnöknője által vezetett társadalmi uton történt gyűjtés eredménye az a tömredek ruhanemű, mely kiosztásra volt szánva.

Már reggel 8 órakor megjelent az Egylet fáradhatlan, buzgó elnöknője, Öz. Des Escherolles Kruspér Sándorné, hogy a ruhakiosztás feladatát ily óriási tömegben megkezdje. Eljöttek a Fehér Kereszt Egylet alelnöknői: dr. Bulyovszky Józsefné, Mezei Vilma, Bognár Sándorné s a választmányi hölgyek közül dr. Baróthy Ákosné, öz. Grunwald Henrikné, Wechsler Adolfné, hogy részt vegyenek a kiosztás munkájában.

Százával osztották ki a cipőket, harisnyákat, alsó és felső ruhákat, téli kabátokat, fejkendőket, sapkákat — sőt azon anyák is, kiket szorultságban találtak — kaptak ruhát, teli kendőt, cipőket stb.

A Fehér Kereszt-Egylet ily óriási mérvűket öltő működése mellett valóban üdvös dolog az Egylet Igazgatóságának tegnap hozott határozata, mely szerint az összes functiók cél-tudatos teljesítésére épült külön épületet fog az egylet emelni, mert a tegnap látott képnek, midőn kellő tágas helyiségek híjján az utcán kellett hideg, nedves időben ácsorogni és várni órák hosszáig a jelentkezőknek, jövőben nem szabad ismétlődnie.

Bizunk a Fehér Kereszt-Egylet eddig is nagy érdemeket szerzett, buzgó elnökében, dr. Bulyovszky József polgármester urban, hogy ismert erélyével a Fehér Kereszt-Egylet ház-építése ügyében mihamarabb érvényt szerez az Igazgatóság határozatának.

Igazságszolgáltatás.

A nagyvárad-i kir. törvényszék tanácsainak és bírának beosztása 1901. évben.

A kir. törvényszéken 1001. január 1-étől kezdődőleg új beosztás lép életbe. Mivel olvasóink közül ez sokat érdekel, az új beosztást egész terjedelmében közöljük:

I.

Polgári, váltó-kereskedelmi- és csőd-ügyek tanácsa:

Elnök: A kir. törvényszék elnöke.
Helyettes elnök: Jelentsik István.
Előadó bírák: Mihályházy Kálmán közpolgári és urbéri ügyek előadója,
Pallay Jenő válóperi és gondnoksági ügyek előadója,

Nagy József közpolgári ügyek előadója, ki egyuttal büntető főtárgyalásokon elnökléssel is megbizatik,

Kepes L. Miklós váltó-kereskedelmi- és közpolgári ügyek előadója; (betétszerkesztők felügyeletével megbizva),

Geleta Géza váltó keresk. czég- és csőd-ügyek előadója,

Kurovsky Ferencz közpolgári ügyek előadója,

Dr. Dorgó Gábor válóperi és gondnoksági ügyek előadója,

Kérchy Péter közpolgári és hagyatékügyek előadója.

II.

Polgári felebbezési tanács.

Elnök: Jelentsik István.
Helyettes elnök: Tóth Imre.
Tanácsjegyző: Bondray László irnok.
Allandó helyettese: Szilárdy István irnok.
Rendes tanácsstagok: Tóth Imre, Nissalovszky Endre, Mihályházy Kálmán (keddi napokon szavazó.)

Póttagok: Kepes L. Miklós (hétfői napokon szavazó), Geleta Géza (pénteken szavazó.)

III.

Telekkönyv.

Előadók: Olasz Gyula urbéri ügyek ellátásával is megbizva. Dr. Móré Pál főtárgyalási elnökléssel is megbizva. Kiss András.

IV.

Vádtanács.

Elnök: A kir. törvényszék elnöke.
Helyettes elnök: Fassie Pál.
Bírák: Dobozy György a felebbezett ügyek előadója. Baróthy Pál egyéb ügyek előadója.
Kisegítő szavazó bíró: Pallay Jenő.

V.

Főtárgyalási tanácsok.

I. Főtárgyalási tanács.

Elnök: A kir. törvényszék elnöke.
Helyettes elnök: Dr. Móré Pál.

Birák: Dr. *Simay* Gyula, *Máthé* György.
Kisegítő: *Grám* Sándor.

II. Főtárgyalási tanács.

Elnök: *Millye* Gyula.
Helyettes elnök: *Nagy* József.
Birák: *Fassie* Pál, *Grám* Sándor.
Kisegítő: Dr. *Dorgó* Gábor.

VI.

Büntető felelőviteli tanács.

I-ső tanács.

Elnök: A kir. törvényszék elnöke.
Helyettes elnök: *Millye* Gyula.
Birák: *Fassie* Pál, *Doboz* György.
Kisegítő: *Grám* Sándor.

II-ik tanács.

Elnök: *Millye* Gyula.
Birák: *Fassie* Pál tanácsban elnökléssel is megbizva, *Doboz* György.
Kisegítő: Dr. *Simay* Gyula.

VII.

Esküdt-bíróság.

Elnök: A kir. törvényszék elnöke.
Helyettes elnök: *Millye* Gyula.
Birák: *Fassie* Pál, *Kurovsky* Ferencz.
Kisegítő: *Grám* Sándor, *Doboz* György.

VIII.

Vizsgáló bíróság.

Vizsgáló bíró: *Ember* Géza.
Vizsgáló bíró helyettes: újabb kirendelésig dr. *Móré* Pál.
Kirendelt albiró: dr. *Thury* Endre.
Kirendelt jegyző: *Wawrek* Kálmán.

Tárgyalási és ülési napok.

H é t f ő.

B ü n t e t ő.

I-ső büntető főtárgyalási tanács.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Helyettes: Dr. *Móré* Pál.
Birák: Dr. *Simay* Gyula, dr. *Máthé* György.
— Üléseit a II-ik számú főtárgyalási teremben tartja.

II. Büntető felelőviteli ügyekben tanács ülések.

Elnök: *Millye* Gyula.
Birák: *Fassie* Pál, *Grám* Sándor. — Üléseit a 105. számú szobában tartja.

P o l g á r i.

Polgári felelőviteli tanács.

Elnök: *Tóth* Imre.
Birák: *Kepes* L. Miklós, *Nizsalovszky* Endre. — Üléseit a II. em. 126. sz. szobájában tartja.

Kedd.

II. főtárgyalási tanács.

Elnök: *Millye* Gyula.
Helyettes elnök: *Nagy* József.
Birák: *Grám* Sándor, dr. *Dorgó* Gábor. — Üléseit a II. számú főtárgyalási teremben tartja.

Polgári felelőviteli tanács.

Elnök: *Jelentsik* István.
Birák: *Mihályházy* Kálmán, *Nizsalovszky* Endre.

Vádtanács.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Helyettes elnök: *Fassie* Pál.
Birák: *Doboz* György, *Baróthy* Pál.
Felelőviteli ügyekben: *Pallay* Jenő. — Üléseit a II. emelet 105. számú szobájában tartja.

Szerda.

I. Főtárgyalási tanács.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Helyettes elnök: Dr. *Móré* Pál.
Birák: Dr. *Simay* Gyula, dr. *Máthé* György. — Üléseit a II. em. II. főtárgyalási teremben tartja.

Polgári, válló kereskedelmi, csőd, tanácsülés és válóperi békeltetés.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Helyettes elnök: *Jelentsik* István.
Előadók: *Pallay* Jenő, *Kepes* L. Miklós, *Geleta* Géza, dr. *Dorgó* Gábor. — Üléseit II. em. 132. sz. szobában tartja.

Csütörtök.

II. Főtárgyalási tanács.

Elnök: *Millye* Gyula.
Helyettes elnök: *Nagy* József.
Birák: *Grám* Sándor, dr. *Máthé* György. — Üléseit a II. főtárgyalási teremben tartja.

Polgári felelőviteli tanács.

Elnök: *Jelentsik* István.
Birák: *Tóth* Imre, *Nizsalovszky* Endre.

Polgári tanácsülés.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Előadnak: *Mihályházy* Kálmán az elnök helyettesítésével megbizva, *Nagy* József, *Kurovsky* Ferencz, *Kérchy* Péter. — Üléseit a II. em. 132. sz. teremben tartja.

Péntek.

I. Felelőviteli büntető tanács.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Helyettes elnök: *Millye* Gyula.
Birák: *Fassie* Pál, *Doboz* György.
Kisegítő: Dr. *Simay* Gyula. — Üléseit a II. főtárgyalási teremben tartja.

Polgári felelőviteli tanács.

Elnök: *Jelentsik* István.
Birák: *Tóth* Imre, *Geleta* Géza.

Szombat.

II. Felelőviteli büntető tanács.

Elnök: *Millye* Gyula.
Helyettes elnök: *Fassie* Pál.
Birák: *Fassie* Pál, *Doboz* György.
Kisegítő: *Grám* Sándor. — Üléseit a II. főtárgyalási teremben tartja.

Polgári felelőviteli tanács.

Elnök: *Jelentsik* István.
Birák: *Tóth* Imre, *Nizsalovszky* Endre.

Büntető törvényszéki tanácsülés.

Elnök: *Nagy* Ferencz.
Birák: A büntető ügyszakba beosztott bírák.

Esküdtbírói ülésnapok.

Az igazságügyminiszter urnak 24644—99. sz. a. kelt rendeletéből kifolyólag a következő ülésnapok állapították meg:

Január	hó	21—31-ig.
Február		> 18—28-ig.
Március		> 18—31-ig.
Április		> 15—30-ig.
Május		> 20—31-ig.
Junius		> 17—30-ig.
Szeptember		> 16—30-ig.
Október		> 21—31-ig.
November		> 18—31-ig.

Segéd-személyzet beosztása.

Elnöki jegyző: *Gyenge* Béla kir. aljegyző.
Pertárnok: *Sarkady* Imre kir. aljegyző.
Polgári felelőviteli tanács jegyzője: *Falkó* Antal joggyakornok.

A vádtanács jegyzője: *Kolb* Géza kir. aljegyző.

A kereskedelmi és váltó ügyszakban: *Domokos* István és *Fest* Géza, *Görömbey* István törvényszéki jegyző.

A telekkönyvi ügyszakban: *Hermann* Aladár, *Schiller* Kálmán kir. aljegyzők.

A büntető ügyszakban: *Rezey* Gusztáv joggyakornok; *Themleitner* Gyula kir. aljegyző, dr. *Szolnok* Jenő kir. aljegyző, *Papp* Károly kir. aljegyző, *Vajnovszky* Vincze kir. aljegyző.

A polgári ügyszakban: *Szabó* Győző kir. aljegyző, *Gara* Ákos joggyakornok, ifj. *Kenéz* Sándor kir. aljegyző, *Benkő* Ernő joggyakornok, *Baranyi* István joggyakornok.

Az esküdtbírói ülésekre jegyzőktől *Hermann* Aladár, *Domokos* István és *Schiller* Kálmán kir. aljegyzők rendeltettek ki.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: d. u. Csókon szerzett vőlegény. este. *Sulamith*.

Hétfő: Szünet.

Kedd: délután *Hamupipóke*.

este *Kuruczfurfang*.

délután *Szökött katona*.

este *Bibliás asszony*.

Csütörtök: *Szegény ifju története* (*Paulayné vendégjátéka*.)

Péntek: *Bagdadi hercegnő* (*Paulayné vendégjátéka*.)

Szombat: *Légyott előtt* (előszőr), *Parasztbecsület*.

Vasárnap: délután *Romeo és Julia*. este *Felhő Klári*.

A Sulamith iránt oly rendkívüli mértékben nyilvánult meg az érdeklődés, hogy Somogyi igazgató ugyiszólván az általános óhajnak engedve ma, **vasárnap este** újból előadásra tűzte *Goldfaden* keleti dalművét. Délután a Csókon szerzett vőlegény kerül előadásra.

Paulayné Adorján Berta, mint jeleztük, e héten két kiváló szerepében lép föl vendég gyanánt színházunkban. Csütörtökön a *Szegény ifju története*, pénteken pedig a *Bagdadi hercegnő* fő szerepeit játsza.

Érdekes premier. Szombaton nevezetes estéje lesz a színháznak. Mascagni híres operáját, a *Parasztbecsületet* ujtják föl, a mit érdekes premier előz meg. *Sas* Edének a szegedi Dugonics-Társaság által megkoszorozott egy felvonásos *Légyott előtt* című drámáját mutatják be, mely Szeged színházában nagy sikerrel került több ízben színre. A premierre nagy ambícióval készül a drámai személyzet, melynek elsőrendű tagjaira hatásos szerepek várnak a darabban.

Szylveszter est a színházban. Az év utolsó estéjén, Szylveszterkor a *Színházi kép-telenségek* című kacagató bohózat kerül színre a Szigligeti-színházban.

REGÉNY-CSARNOK.

A szeretet anygala.

Irta: *Lázár* Gyula.

21.

Iván nem hallott semmit, a vihar tombolása elfojtotta a figyelmeztető szót.

Midőn látta *Boldizsár*, hogy Ivánt ment hetetlenül a folyóba viszi lova, megszerette a ló fékét, hogy kellőleg megközelíthesse élet-halál között lebegő barátját.

Ah megérült Iván a hideg hullámsírba, *Boldizsár* már a párton állt, s izgatottan kapkodta tekintetét a víz színén ide s oda, hogy a mint fölmerül, nyomban segélyére siet-hessen.

Egy-két pillanat múltán felbukott lova, mögötte pár lépésnyire Iván is.

Boldizsár késedelem nélkül a vízbe ugrott s azon tájra usztatott, hol Ivánt imént látta.

Lova feje előtt egy kéz emelkedett ki a habokból. Villámgyorsan utána kapott, s maga mellé emelte az élettelen testet.

Hatalmas erejű ménje pár szökéssel a partra hágott s *Boldizsár* kissé könnyebbülten fellélegzett . . . Istenem, ha meghalt volna . . . Nem, az lehetetlen, hisz talán öt percet sem vett igénybe a mentés — szólt *Pethő* hadnagy a kétség és önbiztatás hangján . . .

Nem messze tőle egy tisztességes, nádfedeles hajlékot pillantott meg. Nem sokat tétovázott. Gyors lépésben megindította lovát s a házikó bejárata előtt megállt s barátságos hangon bekiáltott:

— Áldás, békeség a ház népeinek! Ithon van-e valaki.

A szóra megnyílt a pitvar-ajtó s egy tisztas arcú öreg tekintett ki rajta. Mögötte egy tizenegy-tizenkét éves piros-pozsgás leányka állt, kíváncsian kandikálva öreg atyja mellől az idegenre.

— Legyen szives, jó bátya, e szerencsétlen embert házába fogadni pár órára, míg magához tér... ha ugyan már meg nem halt — tette hozzá keserűen Boldizsár. Megbékrosodott lova a R... ba vitte, de sikerült kimentenem, s mivel félek, hogy a hosszú rázkódás azt a kevés életet is kioltja belőle, a mi még talán benne van, jónak láttam urambátyám ajtaján koczogtatni. Kelmedtől várom a segílyt, tegyen meg hát — Isten nevében — a mit tehet.

Az öreg ember megrémülve tekintett hol a mozdulatlan Ivánra, hol meg Boldizsárra, mintha haboznék a becsületes katonatiszt kérését teljesíteni.

— Ne legyen édes bátyam oly kőszívű — mondá Pethő hadnagy kissé indulatosan — segítsen a szűkségben...

— Megkövetem katonauramat, nem vagyok kőszívű, de úgy megrémítettek az ur szavai, hogy menten elakadt a hangom... mondá ide oda tiptegve az ősz ember, miközben átkarolta Ivánt s vigyázva lecsuszította a hadnagy mellől.

Boldizsár is leugrott lováról és segítette az életerős öregnek. Bevitték a barátságos szobába, s óvatosan a nyoszolyára fektették.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK

Elhalasztott sajtótárgyalás.

Budapest, decz. 22. (Saj. tud. táv.) A *Rakovszky* István képviselő által *Halász* Lajos ellen indított sajtóperben a tárgyalást elhalasztották, mivel Halász betegsége miatt nem jelent meg.

Elhunyt tábornok.

Berlin, decz. 22. (Saj. tud. táv.) *Blumenthal* János, a legöregebb német tábornagy ma délután Caellendorfban meghalt.

Lelőtt rendőrőrmester.

Palánka, decz. 22. (Saját tud. táv.) *Heinz* János rendőrőrmester tegnap este a nagyvendéglőben ablakon keresztül, valószínűleg bosszúból, lelőtték.

A Dreyfus-ügy folytatása.

Páris, december 22. Az *Aurore* mai száma Zola Emilnek Loubet elnökhöz intézett levelét közli, a melyben tiltakozik az amnesztia ellen, a mely a megnyugtató ürügye alatt katasztrófát készít elő. Az az ügy — mondja Zola — nincs elintézve, a míg jóvá nem teszik az igazságtalanságot. A tragédiának még egy fölvonása lesz. Vilmos császár tudja az igazságot és attól kell tartani, hogy egyszer majd szemébe vágja Franciaországnak. Zola kijelenti végül, hogy vádjait a tábornokok és a hadbíró-ság ellen fel fogja ujtani. (M. T. I.)

Megrongált vasutak.

Fokváros, decz. 22. A yeomanryk tegnap hontkraalnal, De Aartól északra, elkergettek egy búr csapatot, a mely a vasut mentén foglalt állást. Az angolok-

nak nem volt veszteségük. A búrok nyugat felé vonultak. Egy erős őrszázad Philippstown felé ment, hogy meggyőződjék róla, vajjon búrok megszállva tartják-e még a helyiséget. A búrok Hontreálnál levegőbe röptették a vezető csatornát és elpusztították a táviróvonalat. Rosmead-Junctionnál a sok esőzés 150 yardnyi vonalon megrongálta a vasutat. (Magy. Táv. Ir.)

Ujabb angol csapatok.

London, decz. 22. A hadügyi hivatal közzé teszi, hogy a dél-afrikai helyzetre való tekintettel elhatározták, hogy a jövő héten 800 főnyi lovasított gyalogságot küldenek oda. Azonkívül két lovas ezredet küldenek le, mihelyt a szállítóhajók utra készen lesznek. Gyarmati rendőrcsapatok is mennek oda, mihelyt meg lesznek alakítva. Egyidejűleg felfogják szőlítani Ausztráliát és Új-Zélandot, hogy újabb lovas csapatokat bocsássonak rendelkezésére a kormánynak. (M. T. I.)

Forradalom a Fokföldön.

Fokváros, decz. 22. (Saj. tud. táv.) A Fokföldre benyomuló búrokhoz sok fokföldi hollandus csatlakozott. A gyarmati északi részeiben az összes hollandusok fellázadtak, s *kikiáltották a forradalmat*.

Pusztító vihar Angliában.

London, decz. 22. Csütörtökön éjjel egész Angolországban és Írország északi részében iszonyu vihar dühöngött, a mely különösen az északi kerületekben okozott nagy pusztulást. A falvakban háztetőket tépett le a vihar sőt néhány házat teljesen eipusztított. Glasgowban két ember, Coadbridgeben szintén két ember lett áldozata a viharoknak. A tengerparton sok hajószerencsétlenség történt.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A „Tiszántul” eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, decz. 22.	
Osztrák hitel	671.75
Magyar hitel	678.—
Allamvasut	668.50
Rimamurányi	486.—
Magyar jelzálog	427.50
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, decz. 22.	
Buza októberre	7.65
Buza áprilisra	7.46
Tenger	4.86
Rozs ápr.	7.22
Zab ápr.	5.68
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. decz. 21-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	97.75
Magyar koronajárdék	92.55
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ¹ / ₂ %	99.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 ¹ / ₂ %	99.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	98.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	91.50
Italmérési jog megváltási kötvény	98.85
Horváth-szlavónföldtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	166.50
Tiszaszabályozás s z egedi sorsjegyek kölcsön	139.50
Osztrák járadék papírban	98.25
Osztrák járadék ezüstben	98.—
Osztrák járadék aranyban	98.—
Osztrák korona járadék	98.50
Osztrák államsorsjegyek	185.—
Osztrák magyar bank részvény	16.90

Magyar hitelbankrészvény	677.50
Osztrák hitelintézet részvény	668.—
Párisi vista	95.72
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.14
Németbirodalmi márka	117.60
London vista	240.25
20 márkás arany	28.52

A. szászvárosi telek.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 70.

Idénybérlet 68 sz

Nagyváradon, vasárnap, 1900. decz. 23-án

délután 3 órakor fél helyárrakkal

Csókonszerzett vőlegény.

Vigjáték.

Este 7 órakor, rendes helyárrakkal

S U L A M I T H.

Keleti dalmű.

S Z E M É L Y E K :

Manoeh, polgár Betlehemben	Bognár János
Sulamith, leánya	Székely Anna
Absolon, Makkabeusok törzséből	Pintér Imre
Abigial, a főpap leánya	Forrai Ferike
A főpap	Rákossy Gáspár
Avidnoh Sulamith kérője	Szilágyi Dezső
Jeremiás	Nyáray Antal
Beliczár	Füredi József

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzsek 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Színházi látások a ruhatárnál kaphatók bérbe, ára 30 kr.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, decz. 24-én:

S z ü n e t.

NYILTTÉR*.

Uj tekeasztalok!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, mélyen tisztelt vendégeim és jó ismerőseimnek hecses tudomására hozni, hogy kávéházamban az osztrák-magyar monarchia első és legnagyobb Billiard-gyárából (Seifert H. és fiai cs. és kir. udvari szállító cégtől) két szép, modern és jóságában utólérhetlen carambol tekeasztalt állítottam fel.

— A billiardozás ára: —

nappal egynegyedóránként 8 kr,
este pedig negyedóránként 13 kr.

Egyidejűleg bátor vagyok közhírré tenni hogy kávéházamban *mai naptól kezdve* egy a kávé, valamint az összes kávéházi cikkeknek árát lejjebb szállítottam.

Megjegyzem, hogy kávéházamat renoválni nem tudom, — tavasszal azonban azt teljesen át fogom alakítani.

Nagyvárad, 1900. évi decz. 19.

Kiváló tisztelettel:

Klein Miksa,

a „Fekete Sas” kávéház tulajdonosa.

Három dolgot

vegyünk gyermekeinknek

karácsonyra

Könyvet

Könyvet

Könyvet

melyet minden igénynek megfelelőleg legnagyobb választékban és legolcsóbb áron beszerezhetni

LÁNG JÓZSEF

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében

Nagyvárad, Fő-utca.

Legszebb faj

Csemege-Szőllő.

Kiváló szép és legnemesebb faj-almák és körték

Tirol legédesebb

Maróni,

Czitrom és Narancs, ugy-szintén mindennemű Déli-gyümölcsök raktára.

Tisztán kezelt természetes

Hegyi-Borok

a következő előnyös árak mellett:

Asztali ó-bor, literje 30 és 32 kr.

100 liter 22 és 23 frt.

Magyarádi ujbó, literje . 36 és 40 kr.
Asztali ó bor, literje 40 kr.
Magyarádi pecsenye bor literje 50 kr.
Asztali vörös bor, literje 40 és 44 kr.
Ménesi vörös bor, literje 64 kr

Mindennemű üvegelt csemege- és pezsgő-borok a legolcsóbb áron.

Egy kosár, 5 kiló, finom téli, piros bakar-szőllő 2 frt 20 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek, kiváló tisztelettel:

MERTZ NÁNDOR,

Nagyvárad, Nagy-Körözs-utca, Mertz-ház.

☛ Telefon-összeköttetés 134. szám. ☛

7350—900. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajtónak *Bohas János és társai* végrehajtást szenvedők elleni 10 korona tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-csékei kir. járásbírósg területén lévő Duseds községben fekvő a dusedsi 89. sz. tjkvben A. I. 7—12. rendszámok alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1454 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi január hó 12. napján délelőtti 10 órakor Duseds község házánál megtartandó nyilvános árverés-

sen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 36 kor. 35 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Belényes, 1900. október hó 13. napján a kir. járásbírósg tkvi. hatóságánál.

Lukács,
kir. albiró.

Uj üzlet nyitás!

A nagyérd. közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy helyben, **Kossuth Lajos-utcában** (Grósz ház) egy, a mai kor igényeinek megfelelő

divat- és díszmü-áru

üzletet nyitottam.

Raktáron tartok dus választékban: *férfi kalapokat, téli alsó ruhát, utazó bőröndöket, pipere cikkek és szappanokat, legújabb divatu nyakkendőket, kosarakat, játékszereket stb.*

A közelgő karácsonyi időnyre a legolcsóbb bevásárlási forrás, hol a t. közönség minden igényének megfelelő cikkek állandó dus választékban találhatók.

Becses pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Hant Jenő.

7285—1900. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajtónak *Popa Melentinek* végrehajtást szenvedők elleni 46 korona tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a magyar-csékei kir. járásbírósg területén lévő Cseszora

községben fekvő a cseszori 88. sz. tjkvben A. I. 5. és 6. rendszámok alatt foglalt ingatlanokra az árverést 816 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi január hó 5. napján délelőtti 10 órakor Cseszora község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 81 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 12. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Belényes, 1900. évi október hó 11. napján a kir. járásbírósg mint tkvi hatóságánál.

Lukács,
kir. albiró.

7289—1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tamásfalvi Thury Ignác végrehajtónak, *Restye Virág és társa* végrehajtást szenvedők elleni 48 korona tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-csékei járásbírósg területén lévő Topest községben fekvő a topesti 11 sz. tjkvben A. I. 56, 130 és 115/b hrsz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1668 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi január hó 10. napján délelőtti 10 órakor Topest község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 166 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1880. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 LX. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Belényes, 1900. évi október hó 12. napján a kir. jbróság tkvi. hatóságánál.

Lukács,
kir. albiró.

Karácsonyi és ujévi ajándék tárgyakul

ajánlom a raktárom levő mindenféle

zseb óráimat,

arany és ezüst ékszereimet,
ezüst evő készleteimet.

Egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy Kossuth-utcai helyiségemből *január hó 1-én átköltözöm*

Szent László-tér, „Fekete Sas“ épületébe volt Huzelia M. féle helyiségbe.

Ez alkalommal *óra, ékszer és látszer raktáromat* jelentékenyen megnagyobbítom s mint *uj cikket, a china ezüst árut bevezetem.* — Szemüvegeimnél nagy súlyt helyezek arra, hogy az üvegek csakis *kristály csiszolásuak* legyenek.

Mind eddig, ugy ezután is *jó munka, szolid és olcsó* kiszolgálással a n. é. közönség bizalmát kiérdemelni fő törekvésem leend,

kiváló tisztelettel

SZILÁGYI GÉZA,
mű-órás.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segély-szövetkezet“

VI-ik évtársulatába.

A «Polgári takaré- és segély-szövetkezet» 1901 január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1903. év végéig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, a mennyiben a tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséget hoz és mert mint den tag az általa befizetett összeg 4/5 részé-6%-os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1901 január 3-tól kezdődő 6-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzleti helyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz. a.) előbb jelentkezni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1900 október hó.

A «Polgári takaré- és segély-szövetkezet» igazgatósága.

A 6-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfő délután . . . 3—5-ig,

Csütörtök délután 3—5-ig.

A szövetkezetnek ez időszerint több mint 2000 tagja van, 41.000 üzletrészszel.

7288—1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tamásfalvi Thury Ignác belényesi lakos végrehajthatónak, *Mada Mihály* végrehajtást szenvedő elleni 47 korona 78 fill. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-csékei kir. Járásbíróóság területén lévő Magyar-Gyepes községben fekvő a magyar gyepesi 123. sz. tjkvben A I. 457—6. és 485—b. hrsz. alatt foglalt ingatlanokra 1022 koronában és a magyar-gyepesi 124. sz. tjkvben A. I. 457—a, 485—a. hrsz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1022 koronában ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1901. évi január hó 9. napján délelőtt 10 órakor Magyar-Gyepes község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 102 korona 20 fill.-t készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Belényes, 1900. évi október hó 12. napján a kir. járásbíróóság tkvi hatóságánál.

Lukács,
kir. albiró.

Felhívjuk a nagyérdemű közönség szíves figyelmét

rendkívüli nagy karácsonyi kiárúsításunkra

miáltal alkalmat nyújtunk tisztelt vevőinknek nem csak divat, rövidaru, szőnyeg és egyéb áruink olcsó beszerzésére, hanem alkalmat nyújtunk különösen ez idén

olcsó kelengyék bevásárlására is,

nevezetesen: vászon és siffon női ingek, nadrágok, köntösök, szoknyák, velez (barchent), női fehérnemű, ágykiszletek, asztal és kávé terítékek és egyéb kelengye cikkekben rendkívüli előnyös kiárúsítást rendezünk.

Tisztelt vevőinknek ezen hirdetésünket különös figyelmébe ajánlva, teljes tisztelettel

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA,

Nagyvárad, Szt. László-tér 1.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltegetnek.

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.